

gaard Institut. Det vil være det høitærede Thing bekendt fra Forhandlingen af Kultusministeriets Budget, at der er indkommet til Ministeriet og derfra sendt til Udvalget en særdeles gunstig Bedømmelse af dette Instituts Virksomhed, og Udvalget skal derfor i Genhold dertil tilraade, at dette lille Beløb bevilges som Vaan.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Med Hensyn til den Bevilling, der er foreslaaet for Skolelærerne, skal jeg tillade mig at meddele Oplysning om, hvorledes Ministeriet paa en Maade er tvunget ind paa dette Forflag. Det Arbeide, som her er paalagt Skolelærerne, er Noget, der ikke staaer i Forbindelse med deres egentlige Gjering, men som er overdraget dem, fordi man har fundet, at de vare de meest Begvemme og maaskee de Eneeste, som passende kunde overtage dette Arbeide. Allerede for 10 Aar siden er der fra forskjellige Steder i Landet indkommet Klager til Kultusministeriet over de store Byrder, som derved bleve paalagte Skolelærerne ligesom ogsaa Præsterne. Dette foranledigede, at Kultusministeriet under 30te Juli 1850 tilskrev Indenrigsministeriet, under hvilket det statistiske Bureau sorterede, og oplyste, at det havde været nødvendigt for Skolelærerne ofte at forsømme deres Skole i en Tid af indtil 10 Dage for at udføre dette Arbeide, som i sig selv var forbundet med meget Besvær, idet de skulde paa den ublideste Aarstid og paa en Tid, da Veiene ikke blot vare slette, men ofte ufremkommelige, gennemstreife hele Distriktet og besøge hvert enkelt Hus for at faae de Oplysninger, som vare nødvendige. Ligeledes maatte det Arbeide, der blev paalagt Præsterne, nødvendig udføres paa en Tid, da mange andre Forretninger, navnlig en stor Deel Indberetninger, som det var paalagt dem at udføre, lagde Beslag paa deres Tid. Ministeriet protesterede derfor dengang ved en Skrivelse mod, at dette besværlige Arbeide blev paalagt de Embedsmænd, som sorterede under samme, og foreslog, at Sagen kunde ordnes saaledes, at det i Analogi med, hvad der var Tilfældet i Kjøbstæderne, blev paalagt Sogneforstanderskabet at udføre dette

Arbeide, og forsaavidt Præstens Hjælp skulde være nødvendig, og det ikke skulde vise sig, at det Arbeide, han udførte, kunde udføres i det statistiske Bureau selv, han da som Medlem af Sogneforstanderskabet kunde paalægges sin Andeel deraf. I alt Fald meente Ministeriet dengang, at det ikke var mere end billigt, at Skolelærerne, naar de skulde udføre dette Arbeide, da ogsaa fik et passende Vederlag derfor. Indenrigsministeriet svarede under 12te September 1850, at det antog, at det blev nødvendigt at ordne dette Forhold til Folketællingen næste Gang ved en Lov, hvorved der da kunde blive taget Hensyn til de Ønsker, som af Kultusministeriet vare fremsatte. Forøvrigt erklærede Indenrigsministeriet sig enigt med det af Kultusministeren Anførte. Dette var i 1850. Der var altsaa nu 5 Aar til næste Folketælling; men Tiden gik hen, uden at der blev truffet nogenstomhelst Foranstaltning. Det statistiske Bureau var imidlertid gaaet over fra Indenrigsministeriet til Finantsministeriet, og dette har maaskee bidraget Noget til, at der ikke blev foretaget Noget. Da Tiden til Folketællingen 1855 nærmede sig, henvendte Ministeriet sig atter til vedkommende Ministerium, da Finantsministeriet, i den samme Anledning, men da hed det sig, at det nu var forsilde at tage nogen Bestemmelse, og at det vilde blive nødvendigt endnu for denne Gang i 1855 at lade Arbeidet udføre paa samme Maade som hidtil. Accurat det Samme gjentog sig 5 Aar senere. Der er flere Gange indkommet Anmodning til Undervisningsministeriet om, at Sagen maatte blive ordnet, men det er ikke skeet, og da der nu igjen i den sidst forløbne Sommer fra flere Steder i Landet indkom Besværinger og Klager over, at dette Arbeide skulde vedblive at hvile paa Skolelærerne og Præsterne, saa maatte man atter give dem det Svar, at det ikke nu kunde lade sig gjøre at ordne Sagen, men at det maatte udsættes til en anden Gang. Det er disse Omstændigheder, der have foranlediget Ministeriet til at foreslaae Erstatning for dette i høi Grad byrdefulde Arbeide, en Erstatning, som, naar man tager i Betragtning, hvor stort Skolelærernes Antal her i Landet er, vistnok ikke vil findes